

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 4, 2024

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:465](#) 22-03-2024

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:1451](#) 27-02-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:567](#) 13-02-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:461](#) 06-02-2024

Rechtbank

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:3992](#) 22-03-2024

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2024:1459](#) 20-03-2024

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:1727](#) 20-03-2024

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:1529](#) 15-03-2024

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2024:1286](#) 13-03-2024

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:3405](#) 11-03-2024

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:1215](#) 07-03-2024

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:1299](#) 06-03-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:1528](#) 06-03-2024

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:1309](#) 06-03-2024

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:1549](#) 06-03-2024

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2024:1016](#) 06-03-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:1452](#) 06-03-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:1453](#) 06-03-2024

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:1300](#) 06-03-2024
[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:710](#) 06-03-2024
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:1298](#) 28-02-2024
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:1575](#) 28-02-2024
[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:1241](#) 28-02-2024
[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:1048](#) 28-02-2024
[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:1853](#) 21-02-2024
[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2024:1063](#) 21-02-2024
[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:1851](#) 07-02-2024
[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:6812](#) 14-12-2023
[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2023:12466](#) 06-12-2023
[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2023:21244](#) 29-11-2023
[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:5544](#) 15-11-2023

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGEAC:2024:39](#) 22-02-2024
[Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:OGHACMB:2024:34](#) 05-02-2024

RECHTSPRAAK

In het kader van de berekening van de legitieme portie vereenzelvigt het hof het vermogen van een door de ouders opgerichte stichting met die ouders.

De drie appellanten (A, B en C) en de twee geïntimeerden (D en E) zijn broers en zussen en kinderen van hun resp. in november en december 2021 overleden moeder en vader. Vader en moeder hebben in 1988 een stichting (medegeïntimeerde Q) opgericht die tot doel heeft het beheren van hun vermogen en het tot expressie brengen van de Gouden Snee van het Pentagram. Tezamen met een derde zijn D en E de huidige bestuursleden van de stichting. In 1988 heeft de stichting een perceel grond in eigendom verkregen waarop een woning is gebouwd en de stichting is ook eigenaar van diverse waardevolle roerende goederen. In eerste aanleg heeft de rechtbank de vordering van A, B en C afgewezen om de stichting te veroordelen mee te werken aan de levering van het 3/5e deel van de woning aan C. In appèl herhalen A, B en C deze vordering en vorderen een verklaring voor recht dat de waarde van de woning c.a. deel uitmaakt van de legitimaire massa van hun ouders nalatenschappen. Zowel de rechtbank als het hof heeft verstek verleend tegen de geïntimeerden zodat de vordering van appellanten in hoger beroep alsnog (en anders dan de rechtbank heeft beslist) toegewezen moet worden, tenzij deze (het hof) onrechtmatig of ongegrond voorkomt (artikel 139 Rv). Van strijd met recht van openbare orde of ambtshalve toe te passen dwingend recht is in deze zaak geen sprake. De stellingen van A, B en C komen erop neer dat de stichting is opgericht om het vermogen van hun ouders te beheren en buiten het bereik van schuldeisers te houden. Het vermogen van de stichting bestaat op dit moment uit de woning. In feite is het vermogen van de stichting het vermogen van de ouders en omdat beide ouders kort na elkaar zijn overleden vormt het vermogen van de stichting daarom de nalatenschappen van hun ouders. Dat de stichting een rechtspersoon is, doet er niet toe. De stichting moet worden vereenzelvigd met de ouders van partijen. Tot de nalatenschappen van hun ouders zijn alle vijf kinderen als hun erfgenamen gerechtigd. A, B en C hebben vergeefs gepoogd in overleg met D, E en Q te komen tot een regeling waarbij elk van de vijf kinderen al dan niet in geld een gelijk aandeel krijgt in het vermogen van de stichting dat als gezegd beschouwd moet worden als de nalatenschap van hun ouders vanwege de vereenzelviging van de stichting met de ouders van partijen. Geïntimeerden handelen onrechtmatig door daaraan niet mee te werken. Zij moeten de

schade die daardoor ontstaat aan hen vergoeden. Dat kan het best doordat de stichting aan appellant C drie/vijfde aandeel in de woning levert (waarbij appellant C aan appellante A en appellante B ieder een/vijfde deel van de waarde van de woning betaalt). Het hof oordeelt dat de feiten de slotsom kunnen dragen dat de geïntimeerden een onrechtmatige daad plegen jegens appellanten, die aan hen kan worden toegerekend, en dat zij verplicht zijn de schade die appellanten daardoor lijden te vergoeden (artikel 6:162 BW). Die schade is gelijk aan het aandeel van appellanten in de waarde van de woning.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-02-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:1451

Zaaknummer: 200.333.508

Rechters: J.H. Lieber, R. Prakke-Nieuwenhuizen en J.U.M. van der Werff

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van belanghebbende, een biologische zus van erflaatster, benoemt het gerecht een vereffenaar in de onbeheerde nalatenschap.

In 2022 is de ongehuwde erflaatster te Curaçao overleden zonder bij testament over haar nalatenschap te hebben beschikt en zonder achterlating van kinderen. Verzoekster A is de niet door X (de vooroverleden vader van erflaatster) erkende zus van erflaatster. Verweerders zijn de kinderen van de overleden zus van vader X en dus de nicht en neef van erflaatster A. Op grond van artikel 4:204 lid 1 sub a BWC verzoekt A het gerecht een vereffenaar te benoemen. Volgens het gerecht is A ontvankelijk in haar verzoek omdat zij als belanghebbende kan worden aangemerkt. Zij heeft immers onbetwist gesteld dat zij een biologische dochter van X is, dat zij door hem is opgevoed en verzorgd en altijd nauw betrokken is geweest bij het gezin van erflaatster en haar ouders. Zij is degene geweest die na het overlijden van erflaatster en haar moeder de zaken voor hen heeft afgehandeld. Nu verweerders, zijnde de erfgenamen, ook te kennen hebben gegeven dat zij wensen dat verzoekster de zaken met betrekking tot erflaatster afhandelt, kan ook op die grond verzoekster als belanghebbende worden aangemerkt. Nu de nalatenschap onbeheerd wordt gelaten, en dit risico's voor wat betreft diefstal en overlast met zich meebrengt, en voor het overige ook aan de wettelijke vereisten is voldaan, wijst het gerecht het verzoek toe.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 22-02-2024

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2024:39

Zaaknummer: CUR202303069,

Rechters: M.E.B. de Haseth

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onder meer uit (bank)aantekeningen gemaakt bij het openen van Zwitserse bankrekeningen volgt dat enkele erfgenamen nalatenschapsbestanddelen hebben verzwegen en hun aandeel daarin hebben verbeurd.

Kort en goed draait deze zaak om de vraag of enkele van de nog in leven zijnde kinderen van de in 1984 overleden moeder en in 2004 overleden vader vermogen hebben verzwegen en daarmee hun aandeel daarin hebben verbeurd. In het verleden zijn o.m. bij de rechter-commissaris beëdigde verklaringen afgelegd. Thans leiden de feiten (waaronder de Kundengeschichte/aantekeningen bij door hen in 2004 geopende Zwitserse bankrekening en andere aantekeningen op de bankformulieren, onder meer over de onmin binnen de familie, die zodanig specifiek zijn dat deze informatie alleen van de betrokkenen zelf afkomstig kan zijn), de rechtbank tot het oordeel dat voldoende vaststaat dat bedoelde erfgenamen wisten dat de bedragen die op de door hen geopende bankrekeningen werden gestort, afkomstig waren van vader en onderdeel waren van diens nalatenschap. Daarmee staat vast dat zij niet alleen tegenover de vereffenaar hebben gezwegen over deze gelden, maar ook aan de rechter-commissaris onder ede hebben verklaard dat zij niets wisten van een bankrekening van vader in Zwitserland. Daarmee hebben zij opzettelijk tot de nalatenschap behorende gelden verzwegen met het oogmerk de rechten van de overige deelgenoten te verkorten. Volgens het tweede lid van artikel 3:194 BW hebben zij daarmee hun aandeel in die goederen aan de andere deelgenoten verbeurd.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 28-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:1048

Zaaknummer: 416747

Rechters: D. Vergunst, M. Stempher en M.M.K.J. Steketee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een negatieve nalatenschap bestempelt de kantonrechter de kosten van de door de erfgenaam/vereffenaar ingeschakelde notaris als pre-vereffeningskosten die ten laste van de boedel komen.

Na de verwerping door diens kinderen, heeft verzoekster A de nalatenschap van haar echtgenoot beneficiair aanvaard. A verzoekt bevel tot opheffing van de vereffening als bedoeld in artikel 4:209 lid 1 BW. Uit de overgelegde boedelbeschrijving blijkt dat de nalatenschap negatief is en de vereffeningskosten en de preferente schulden hoger zijn dan de enkele baten. De kantonrechter wijst het verzoek toe en oordeelt eveneens dat de in de nalatenschap door een notaris gedeclareerde kosten, pre-vereffeningskosten zijn. Deze als vereffeningskosten aan te merken kosten kunnen ten laste van de boedel worden gebracht. Er is weliswaar geen sprake van een door de rechtbank benoemde vereffenaar die recht op loon heeft, en de notaris heeft de werkzaamheden kennelijk op basis van een overeenkomst van opdracht verricht, maar voorstelbaar is – zo de kantonrechter – dat zonder tussenkomst van een professional onjuiste of helemaal geen vereffeningshandelingen zouden zijn verricht. Gelet op het belang van een deugdelijke vereffening acht de kantonrechter het redelijk om de werkzaamheden van de notaris als pre-vereffeningskosten als vereffeningskosten aan te merken.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 06-12-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2023:12466

Zaaknummer: 10797765 \ EJ VERZ 23-452

Rechters: J.S. Reid

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Op verzoek van het Openbaar Ministerie benoemt de rechtbank een vereffenaar in een onbeheerde nalatenschap.

In deze zaak staat vast dat erflater bij testament over zijn nalatenschap heeft beschikt en dat de (opvolgend) erfgenamen de nalatenschap hebben verworpen. Ook staat vast dat de benoemde executeurs hun benoeming niet hebben aanvaard. Er is sprake van een onbeheerde nalatenschap. In verband hiermee acht de rechtbank voldoende termen aanwezig om conform het verzoek van het Openbaar Ministerie een vereffenaar te benoemen. In afwijking van het bepaalde van artikel 4:206 BW heeft geen mondelinge behandeling plaatsgehad, nu er geen sprake is van overige bekende erfgenamen of een executeur en bovendien niet is gebleken van een bij de nalatenschap betrokken boedelnotaris.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 28-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:1241

Zaaknummer: C/02/417393 HA RK 23-270 E

Rechters: E.A. Mulders

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris begaat beroepsfout door begiftigde/erfgenaam niet te wijzen op de discussie in literatuur of een bij de schenking vastgelegde vrijstelling van inbreng in een (latere) uiterste wilsbeschikking kan worden herroepen.

In 2014 heeft eiser X van Y [zijn moeder/erflaatster] een schenking ontvangen. In de schenkingsakte is expliciet bepaald dat de schenking is vrijgesteld van inbreng in de nalatenschap van Y. In het in 2015 door Y gemaakte testament is bepaald dat de door haar tijdens leven aan haar kinderen gedane schenkingen wél met hun erfdeel worden verrekend. In april 2020 heeft B, jurist werkzaam bij notaris A [gedaagde], X geschreven dat erflaatster in haar testament heeft bepaald dat de schenkingen met een gezamenlijk beloop van € 105.000 moeten worden verrekend met het hem toekomende erfdeel (zodat de schenking moet worden ingebracht). X heeft A in diverse e-mails aangegeven dat hij vraagtekens zet bij de bepaling in het testament dat hij moet inbrengen. X heeft aangegeven dat het volgens hem niet zo kan zijn dat een eerder gedane schenking in een testament ongedaan gemaakt wordt. In het mede door A opgestelde financieel overzicht van de nalatenschap is uitgegaan van inbreng. In 2021 heeft de inspecteur van de Belastingdienst kenbaar gemaakt dat hij van plan is af te wijken van de aangifte omdat hij van mening is dat de schenking aan X is vrijgesteld van inbreng. In een andere procedure is tussen X en zijn broer en zussen in geschil of de schenking al dan niet had moeten worden ingebracht. Hoewel die procedure en onderhavige zaak raakvlakken hebben, is de grondslag in beide zaken verschillend. Anders dan gedaagde A stelt, is het dan ook niet nodig om onderhavige zaak aan te houden totdat de uitkomst van die andere procedure bekend is. De door X in onderhavige zaak gevorderde verklaring voor recht dat de schenking ten onrechte is ingebracht, wijst de rechtbank af. De goederen van de nalatenschap van erflaatster behoren de vier erfgenamen samen toe. Er is dus sprake van een gemeenschap. Het betreft een ondeelbare rechtsverhouding en de andere erfgenamen zijn ten onrechte niet in geding geroepen. Als verweer tegen het door X gestelde onrechtmatig handelen van A, stelt A dat de akte van verdeling van de nalatenschap heeft te gelden als vaststellingsovereenkomst en de daarin opgenomen kwijting en decharge van A aan X's vordering in de weg staat. De kwijting is naar het oordeel van de rechtbank geen vaststellingsovereenkomst nu van een geschil tussen de erfgenamen en de notaris op dat

moment geen sprake was en gesteld noch gebleken is dat er een onzekerheid was over wat in hun rechtsverhouding gold. Maar ook al zou de kwijting wel als een vaststellingsovereenkomst kunnen worden gekwalificeerd, dan had A die kwijting niet hoeven opvatten als een exoneration voor iedere beroepsaansprakelijkheid van de notaris. Een kwijting is immers niet hetzelfde als een – veel verder strekkende – exoneration. Als de notaris met de verklaring iedere aansprakelijkheid voor de inhoud van zijn werk van de hand had willen wijzen, had hij de kwijting anders moeten formuleren. Geheel ten overvloede overweegt de rechtbank dat, als de kwijting wel aan de vordering van X in de weg zou staan, X terecht de vernietiging van de verklaring heeft kunnen invoeren vanwege dwaling en dat het beroep van A op verjaring niet opgaat. De rechtbank is van oordeel dat de notaris werkzaamheden heeft verricht voor de vier erfgenamen op basis van een overeenkomst van opdracht en niet als executeur. Om executeur te worden, is nodig dat iemand zijn benoeming aanvaardt (artikel 4:143 BW). Dat kan weliswaar vormvrij, maar de aanvaarding moet wel uitgesproken worden. Dat de notaris volgens X onduidelijk is geweest over zijn rol en niet heeft laten weten dat hij de executie niet heeft aanvaard, betekent niet dat hij stilzwijgend executeur is geworden. De rechtbank is verder van oordeel dat er voldoende is gesteld om aan te nemen dat de notaris niet heeft gehandeld zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend ambtsgenoot mag worden verwacht zodat sprake is van een beroepsfout. Het was de notaris bekend dat er in de literatuur verschillend wordt gedacht over de vraag of in een testament (eenzijdig) kan worden bepaald dat een schenking, waarvan in een eerder gesloten (tweezijdige) schenkingsovereenkomst is bepaald dat deze is vrijgesteld van inbreng, toch moet worden ingebracht. Notaris A heeft ter zitting verklaard dat hem dit bij het opstellen van het testament bekend was. A had niet zonder meer mogen vasthouden aan het standpunt dat de inbreng van de schenking nu eenmaal de wil van erflater was maar hij had, zeker omdat X hem hierover herhaaldelijk heeft bevraagd en omdat de betreffende schenkingsakte bekend was, de erfgenamen moeten voorleggen dat de literatuur hierover niet eenduidig is en het laatste woord daarover niet is gesproken. Notaris A had ook de informatie van de fiscus over deze kwestie met de erfgenamen en dus ook met X moeten delen. Deze informatie was immers van groot belang omdat de fiscus een ander standpunt heeft ingenomen over de schenking. De conclusie is dat notaris A in de uitvoering van de opdracht tekort is geschoten door X niet op de in de literatuur bestaande discussie te wijzen maar vol te houden dat de wil van erflater gevolgd moest worden. In het kader van de vraag naar causaal verband en de door X geleden schade gaat de rechtbank in op de vraag of de schadebeperkingsplicht van X zover voert dat van X zou moeten worden gevegd dat hij zijn broer en zussen aanspreekt voor de door hem geleden schade door de vernietiging van de verdeling in te roepen. Voor de omvang van de schade past de rechtbank het leerstuk van de kansschade toe, maar omdat dit aspect onvoldoende aan bod is gekomen, krijgen partijen de gelegenheid zich hierover uit te laten.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:710

Zaaknummer: C/19/142294 / HA ZA 22-212

Rechters: S.B. van Baalen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ook het hof acht de executeur schadeplichtig wegens het niet afgeven van gelegateerde en thans niet meer aanwezige goederen.

Erflater X is in 2020 overleden en had sinds 2004 een relatie met gedaagde Y. X en Y verbleven veelvuldig bij elkaar, maar hadden ook elk een eigen woning. X heeft eiser Q tot enig erfgenaam en executeur benoemd en aan Y legateeerd hij de roerende zaken (waaronder kunst) die op een separate en door hem gemaakte lijst zijn aangegeven. In eerste aanleg (ERF 2022-0117) heeft de kantonrechter Q veroordeeld tot het betalen van schadevergoeding aan Y omdat niet alle gelegateerde goederen zijn afgegeven. Het hof bevestigt dit oordeel. Gesteld noch gebleken is dat Q eigener beweging is overgegaan tot afgifte aan Y van (een deel van) de aan Y gelegateerde goederen dan wel de Y in eigendom toebehorende spullen. Sterker nog, vast staat in ieder geval dat Q de aan Y gelegateerde eettafel, stellingkast en televisie niet aan haar heeft afgegeven. Voor zover dit te wijten is aan door Q ingeschakelde verhuizers, komt dat voor zijn rekening en risico. Ook heeft Q nagelaten op enig moment na het overlijden van erflater een boedelbeschrijving te maken. Daartoe was hij anders dan hij meent wel gehouden. Daargelaten dat deze verplichting voortvloeit uit artikel 4:146 lid 2 BW (met bekwame speed), stond deze verplichting ook in het testament van erflater. Daarnaast is het hof van oordeel dat niet is gebleken dat Q gedaagde Y ruimschoots in de gelegenheid heeft gesteld om goederen uit de woning op te halen. Al het vorenstaande leidt tot de conclusie dat Q niet heeft voldaan aan de op hem als executeur en enig erfgenaam rustende verplichting om de door Y gespecificeerde aan haar gelegateerde en haar in eigendom toebehorende goederen aan haar af te geven. Q is gehouden de hierdoor geleden schade te vergoeden.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 13-02-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:567

Zaaknummer: 200.314.262/01

Rechters: A.R. Sturhoofd, R.M. Troost en M.J. Alt-van Endt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank beoordeelt welke stukken door de enig erfgenaam moeten worden afgegeven aan de door de rechtbank over het vermogen van het overleden kind benoemde bewindvoerder.

Erflaatster is in 2019 overleden en heeft haar partner tot enig erfgenaam benoemd. In 2020 is het vermogen van de dochter van erflaatster [eiseres] onder bewind gesteld. In 2023 bericht de door de rechtbank benoemde meerderjarigenbewindvoerder aan de partner dat deze namens de dochter een beroep op haar legitieme portie doet. Daarnaast vraagt de bewindvoerder om een aantal gegevens te verstrekken die nodig zijn om de omvang van de legitieme portie vast te stellen. Omdat deze niet zijn verstrekt, start de bewindvoerder een procedure. Volgens de rechtbank kan uit de bewoordingen van artikel 4:78 BW worden afgeleid dat de te verstrekken informatie zo ruim mogelijk moet worden uitgelegd, maar dat het wel is beperkt tot de gegevens die nodig zijn voor de berekening van de legitieme portie. Tegen deze achtergrond beoordeelt de rechtbank voor diverse door de bewindvoerder opgevraagde bescheiden of deze moeten worden afgegeven. Ook bepaalt de rechtbank dat Z de stukken niet aan de rechtbank, maar aan de bewindvoerder moet verstrekken.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 21-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2024:1063

Zaaknummer: C/13/742282 / HA ZA 23-1034

Rechters: D.K.W. Collins

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank legt het testament uit en wijst diverse vorderingen af, waaronder die tot afgifte stukken, opstellen boedelbeschrijving, uitbetaling voorschot en verdeling nalatenschap, maar stelt wel omvang erfdeel vast.

Erflaatster is in 2017 overleden. Tot erfgenamen benoemde zij haar dochter A [eiseres] en haar partner B [gedaagde] met wie ze 30 jaar een relatie had. Aan B is verder o.m. een keuzelegaat toegekend en het vruchtgebruik van de nalatenschap gelegateerd. B heeft zijn benoeming tot executeur aanvaard. A stelt diverse vorderingen in. Zo vordert zij inzage in en afgifte van diverse stukken en bescheiden die mede betrekking hebben op de periode voor het overlijden. De rechtbank constateert dat B ofwel de gevraagde stukken heeft overgelegd, ofwel dat hij niet beschikt over deze stukken ofwel dat er geen grond bestaat voor toewijzing van de vordering van A tot overleggen van de gevraagde stukken en wijst deze vordering van A af. De rechtbank meent ook dat B een deugdelijk met stukken onderbouwde boedelbeschrijving heeft opgesteld. Ter zake van de uitleg van het testament is de rechtbank van oordeel dat het testament van erflaatster zo moet worden uitgelegd dat erflaatster in haar testament heeft gekozen voor een situatie dat in alle gevallen haar partner een beroep kon doen op het keuzelegaat of het vruchtgebruik. Om dat te bewerkstelligen moest uitdrukkelijk worden bepaald dat in geval van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap de wettelijke verdeling werd uitgesloten. Dat heeft erflaatster gedaan. Dat betekent echter niet, zoals A stelt, dat de betreffende bepalingen/legaten alleen in geval van een huwelijk of een geregistreerd partnerschap van toepassing zijn. Over het al dan niet gevestigd zijn van het vruchtgebruik overweegt de rechtbank dat de nalatenschap van erflaatster alleen roerende zaken omvat. Dat betekent dat voor het vestigen van het vruchtgebruik geen notariële akte nodig is. Voorts heeft de notaris in de verklaring van erfrecht opgenomen dat het vruchtgebruik is gevestigd. Kennelijk was dat de keuze van B die voor het opstellen van de verklaring van erfrecht contact heeft gehad met de notaris. Dit vruchtgebruik rust op de roerende zaken van de nalatenschap zoals die blijken uit de boedelbeschrijving en op de banksaldi. Daarover kan tussen partijen geen geschil bestaan. Gelet hierop ziet de rechtbank geen grond om te stellen dat het vruchtgebruik nog niet is gevestigd of dat redelijkheid en billijkheid met zich brengen dat dit ook niet meer kan worden gevestigd. Vanwege dit vruchtgebruik kan de rechtbank B niet

veroordelen om een voorschot te betalen en kan van B niet worden gevraagd dat hij meewerkt aan de verdeling van de nalatenschap. De rechtbank bepaalt wel wat de omvang is van de nalatenschap en daarmee wat de hoogte is van het (met vruchtgebruik belaste) erfdeel van A.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 29-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2023:21244

Zaaknummer: C/09/624056 / HA ZA 22-85

Rechters: A.C. Bordes

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter ziet geen noodzaak tot het benoemen van een bijzonder curator en verleent machtiging tot het vaststellen van de legitieme portie van de minderjarigen.

Verzoeker vraagt machtiging om de legitieme portie van de minderjarigen vast te stellen op € 12.000 en daarbij te bepalen dat verzoeker dit bedrag pas op termijn – te weten na de verkoop van een woning – mag voldoen. De kantonrechter stelt vast dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 1:250 BW en dat ambtshalve een bijzonder curator kan worden benoemd. Toch ziet de kantonrechter daarvan af omdat ondanks een mogelijk tegenstrijdig belang tussen verzoeker en de minderjarigen, voldoende rekening is gehouden met de waarborging van de belangen van de minderjarigen. Toewijzing van het verzochte is in het belang van de minderjarigen. De kantonrechter bepaalt tevens dat de gelden op een bankrekening moeten worden gestort die voorzien is van een BEM-clausule.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 11-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:3405

Zaaknummer: 10964012 EJ VERZ 24-72283

Rechters: I.D. Bellaart

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De kantonrechter wijst de door eiser van de parochie gevorderde schadevergoeding wegens de verwijdering van aarde en beplanting van het familiegraf af.

Eiser, rechthebbende tot een familiegraf, constateert dat de aarde met beplanting niet meer op het graf rust. De kantonrechter wijst de op artikel 6:162 BW gebaseerde vordering van eiser tot schadevergoeding af. De parochie betwist dat personeel van de begraafplaats of de grafdelver de beplanting van het familiegraf heeft verwijderd. Door deze betwisting lag het op de weg van eiser om met een verdere onderbouwing van zijn standpunt te komen dat de planten daadwerkelijk zijn verwijderd door (medewerkers van) de parochie. Dit heeft eiser niet gedaan. Daarom kan niet worden vastgesteld dat sprake is van een onrechtmatige gedraging. De verwijdering van de planten van het familiegraf is om diezelfde reden niet toerekenbaar aan de parochie. De parochie betwist immers dat werkzaamheden aan het graf zijn verricht door personeel van de begraafplaats of de grafdelver. Hiervoor overlegt zij een verslag van de Kerkhofcommissie. Eiser had, zo de kantonrechter, zeker na deze gemotiveerde betwisting van de parochie, meer moeten doen om zijn stelling te onderbouwen. Het enkel herhalen van zijn standpunt is onvoldoende om dit als vaststaand te kunnen aannemen. Omdat een onrechtmatige gedraging van de parochie tegen eiser niet kan worden vastgesteld, kan evenmin worden vastgesteld dat eiser daardoor schade heeft geleden, laat staan in de door hem gestelde omvang.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:1300

Zaaknummer: 10676825

Rechters: C.J.M. Hendriks

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Na het overlijden van de huurder wijst de voorzieningenrechter de door de verhuurder gevorderde ontruiming van de woning toe.

A is in 2023 overleden. A huurde een woning die hij tezamen met zijn partner en haar zoon bewoonde. De partner heeft de woning op enig moment verlaten; haar zoon is niet ingegaan op het aanbod van de verhuurder tot huur van een andere woning (onder de voorwaarde dat een bewind werd ingesteld). Inmiddels is betalingsachterstand ontstaan en heeft de zoon geen gehoor gegeven aan diverse ontruimingsverzoeken. In kort geding vordert de verhuurder ontruiming van de woning. De voorzieningenrechter volgt het standpunt van de zoon niet dat hij van rechtswege huurder is geworden. Om medehuurder te worden is op grond van artikel 7:267 BW een handeling van de zoon vereist, in die zin dat hij samen met zijn moeder/de partner van de overledene een daartoe strekkend verzoek had moeten doen bij de verhuurder of de rechter. Door de zoon is niet gesteld en evenmin is gebleken dat hij via deze route het medehuurderschap heeft verkregen. De voorzieningenrechter is dan ook van oordeel dat het voorshands niet aannemelijk is geworden dat de zoon medehuurder is en op grond daarvan de huurovereenkomst kan voortzetten. De zoon heeft niet gesteld en evenmin is gebleken dat hij binnen een half jaar na het overlijden van zijn moeder een vordering tot voortzetting van de huur bij de rechtbank heeft ingediend zodat voorshands niet aannemelijk is geworden dat de huur op grond van artikel 7:268 lid 2 BW kan worden voortgezet. Bovendien merkt de voorzieningenrechter nog op dat zelfs al zou de zoon (tijdig) zo'n vordering hebben ingediend, hij het aannemelijk acht dat die vordering op inhoudelijke gronden zou zijn afgewezen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 13-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2024:1286

Zaaknummer: 10890572 \ CV EXPL 24-231

Rechters: M.J.C.M. Manders

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Kantonrechter verleent ontheffing van de verplichting
boedelbeschrijving ter inzage te leggen.***

In een beneficiair aanvaarde nalatenschap wordt conform het verzoek van de erfgenamen op grond van artikel 4:211 lid 4 BW ontheffing verleend van de verplichting om de boedelbeschrijving in de nalatenschap ter inzage te leggen. De betreffende boedelbeschrijving is overgelegd en daaruit blijkt dat de nalatenschap solvabel is.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:1453

Zaaknummer: 10952810 OV VERZ 24-1002

Rechters: P.P.M. van der Burgt

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter wijst verzoek opheffing vereffening wegens geringe omvang nalatenschap toe.

In een beneficiair aanvaarde nalatenschap wordt conform het verzoek van de erfgenamen toegewezen om op grond van artikel 4:209 BW de opheffing van de vereffening te bevelen. Voldoende vast staat dat de waarde van de baten van de nalatenschap zodanig gering is, dat er – gelet op de waarde van de schulden – aanleiding is om de opheffing te bevelen.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:1452

Zaaknummer: 10926853 OV VERZ 24-529

Rechters: J.A.J. van den Boom

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het overlijden van verzoekster vóórdat in eerste aanleg de mondelinge behandeling heeft plaatsgehad, leidt niet tot haar niet-ontvankelijkheid.

In 1973 is F gehuwd te Marokko met de man. De man is geboren in 1954 te Marokko en in 2020 overleden ten gevolge van een misdrijf. F is in 2022 overleden in Duitsland. De man en F zijn de ouders van de kinderen B, C, D en E. Blijkens e-mailbericht van februari 2022 heeft een medewerker burgerzaken aan (de advocaat van) A geschreven dat uit de gegevens blijkt dat de inschrijving van de echtscheiding tussen de man en F op 11 juli 1988 is opgenomen in de registers van de burgerlijke stand. In 2019 zijn de man en A met elkaar gehuwd. In 2023 is A onder meer veroordeeld tot een gevangenisstraf omdat de rechtbank bewezen heeft verklaard dat A in 2020 de man van het leven heeft beroofd. In de bij onderhavige procedure bestreden beschikking is op verzoek van F en de vier kinderen het in 2019 gesloten huwelijk tussen de man en A nietig verklaard omdat de man op de trouwdatum nog gehuwd was met F. Tegen die nietigverklaring komt A in hoger beroep. A voert o.m. aan dat F ten onrechte ontvankelijk is verklaard, nu F voorafgaand aan de mondelinge behandeling in eerste aanleg is overleden en daarom geen belang meer had bij het verzoek. Het hof volgt A niet: F was ten tijde van de indiening van het verzoekschrift in eerste aanleg nog niet overleden en dus was F ontvankelijk in haar verzoek. Na haar overlijden hadden haar kinderen de procedure kunnen schorsen, maar bij gebreke daarvan wordt de procedure (mede) op naam van F voortgezet (artikel 225 Rv). Op grond van het overlijden van F tijdens de procedure in eerste aanleg had A haar beroep echter wel dienen te richten tegen de erfgenamen van F, en niet tegen F zelf. Als de oorspronkelijke processuele wederpartij ten tijde van het aanwenden van het rechtsmiddel niet meer bestaat, kan immers het rechtsmiddel alleen worden ingesteld tegen de rechtsopvolger(s) van die wederpartij, tenzij appellant niet op de hoogte was of had behoren te zijn van de wijziging. In dit geval was A op de hoogte van het overlijden van F en had zij haar hoger beroep tegen de erfgenamen van F moeten richten. Omdat zij dat niet heeft gedaan, is A niet-ontvankelijk in haar beroep voor zover dat tegen F is gericht. Vervolgens gaat het hof in op de overige grieven van A en concludeert dat A het vermoeden van het bestaan van een rechtsgeldig huwelijk tussen de man en F niet voldoende heeft weerlegd. Dat betekent dat ervan uit moet worden gegaan dat de man en F nog gehuwd waren toen A met de man in het

huwelijk trad. Het hof wijst het beroep van A op de regeling van artikel 1:77 lid 2 onder b BW af. In die regeling (die de gevolgen van de terugwerkende kracht van de nietigverklaring onder voorwaarden beperkt) wordt immers niet een uitzondering gemaakt als de nietigverklaring geschiedde wegens een eerder nog bestaand huwelijk.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 06-02-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:461

Zaaknummer: 200.319.062/01

Rechters: M.C. Schenkeveld, H.A. van den Berg en T.M. Subelack

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Weduwe van erflater vordert een verklaring dat het oude testament geen effect sorteert en krijgt gelegenheid dit alsnog te doen omdat de echtgenote van erflater op het tijdstip van het opmaken van dat oude testament ten onrechte niet in de procedure is betrokken.

Op het tijdstip van zijn overlijden was erflater Y in wettelijke gemeenschap van goederen gehuwd met eiseres Z. Ten tijde van het opmaken van zijn laatste testament was Y nog gehuwd met X met wie hij twee kinderen had: gedaagde A en de inmiddels ook overleden B. In dat testament benoemde erflater zijn toenmalige echtgenote X en zijn kinderen A en B tot zijn erfgenamen. In hoofdzaak vordert Z primair een verklaring voor recht dat de erfstellingen in de uiterste wil van Y zijn vervallen en geen effect sorteren en de wettelijke verdeling van toepassing is en dat Z en A erfgenamen zijn in de nalatenschap van erflater. In het incident vordert A dat de rechtbank Z veroordeelt X in het geding te betrekken op grond van artikel 118 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv). De rechtbank overweegt dat Z uitsluitend de tot mede-erfgename benoemde A heeft gedagvaard. Gelet op de inhoud van het testament oordeelt de rechtbank dat sprake is van een processueel ondeelbare rechtsverhouding en dat Z ook X in de procedure had moeten betrekken. Het enkele feit dat X niet aan Z kenbaar heeft gemaakt dat zij erfgenaam is op grond van het testament uit 1985, leidt niet tot een ander oordeel. Eiseres Z krijgt de gelegenheid om X alsnog op te roepen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 28-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:1575

Zaaknummer: C/15/345959 / HA ZA 23-627

Rechters: W.S.J. Thijs

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank beoordeelt van diverse posten of sprake is van een in het kader van de legitieme portie in aanmerking te nemen gift.

Na het overlijden in 2003 van vader trad een ouderlijke boedelverdeling (OBV) in werking krachtens welke moeder alle goederen van de nalatenschap verkreeg. Hun drie kinderen A, B en C kregen een niet-opeisbare vordering op hun moeder. Vader en gedaagde A exploiteerden in een vof een agrarisch bedrijf. In 2011 heeft moeder aan A de eigendom van de bedrijfswoning overgedragen. In 2015 heeft ter uitvoering van de overdracht van moeders maatschapsaandeel aan A, de verdeling en levering plaatsgevonden van de registergoederen die deel uitmaakten van de agrarische onderneming. In een uitspraak in mei 2020 in deze nalatenschap (Erf 2020-0133) wees de rechtbank de stelling van B en C – eiseressen in onderhavige procedure – af dat in de nalatenschap van vader moet worden uitgegaan van de liquidatiewaarde van de onderneming, en is moeder veroordeeld tot het stellen van zekerheid in de vorm van het vestigen van een eerste hypotheekrecht op een woning ter grootte van € 350.000 ten titel van hun gezamenlijke erfrechtelijke vorderingen in de nalatenschap van vader. In een andere uitspraak van november 2020 wordt A veroordeeld tot nakoming van een door partijen ter beëindiging van een kort geding gesloten overeenkomst waarin o.m. is vastgelegd dat de woning tegen zo hoog mogelijke opbrengst zal worden verkocht. In onderhavige uitspraak van 24 pagina's worden diverse geschillen beslecht. Kort en goed gaat het om de bewoning door A van de woning zonder dat daarvoor huur is betaald; de overdracht van de woning in 2015 en wijze waarop de koopsom is voldaan of mogelijk niet is voldaan; de toedeling en levering van de agrarische onderneming en de daarvoor bepaalde overnamesom en het niet vergoeden van rente over het maatschapsaandeel van moeder. B en C verschillen met A van mening over hun erfrechtelijke aanspraken in moeders nalatenschap. B en C zijn van mening dat zij nog een bedrag moeten ontvangen. Die aanspraken bestaan deels uit de vordering die volgens B en C nog resteert van de vordering die ze kregen naar aanleiding van het overlijden van hun vader; en, zo stellen ze, de schending in de nalatenschap van hun moeder van hun legitieme portie. Volgens A is de nalatenschap van moeder negatief en dient het na aftrek van preferente schulden resterende bedrag verdeeld te worden tussen A, B en C naar de verhouding van hun afzonderlijke vorderingen. De rechtbank is van oordeel dat in dit geval het niet-voldoen van huur geen gift is. Er zijn geen omstandigheden gesteld en/of

gebleken waaruit volgt dat sprake is van een voor een gift vereiste verarming van moeder. Het enkele gegeven dat moeder de huurpenningen niet heeft ontvangen heeft haar vermogen niet verminderd. Haar vermogen is gelijk gebleven. Het had door het ontvangen van huur meer kunnen zijn, maar dat is onvoldoende om te voldoen aan de vereisten voor het zijn van een gift. Ter zake van de koopsom van de woning concludeert de rechtbank dat A terecht heeft aangevoerd dat sprake zou zijn van enige vorm van dubbeltelling als de schuldig gebleven koopsom zou zijn opgevoerd als activa van de nalatenschap en daarnaast als onderdeel van het maatschapsaandeel van moeder zou worden betrokken in de berekening van de legitieme portie. Er is dan ook geen sprake van de gestelde verzwijging door A van de geldlening door die niet op de boedelbeschrijving op te nemen. Er is geen aanleiding voor een vergoeding van een redelijke rente van 2% over het bedrag van de geldlening door A zodat er ook geen reden is om de niet betaalde rente aan te merken als schenking/gift. De rechtbank is van oordeel dat met de bedrijfsoverdracht wél sprake is van een gift die betrokken dient te worden in de berekening van de legitieme portie. De rechtbank merkt verder op dat in dit geval een soort van tweetrapsraket van bevoordeling werd gebruikt. Eerst worden de onroerende zaken met een vrije verkoopwaarde van € 900.000 gewaardeerd tegen de waarde in verpachte staat, voor een bedrag van € 550.000. En vervolgens werd het bedrag van € 550.000 teruggebracht tot € 34.000. Bij de overdracht van (met name agrarische) ondernemingen is het gebruikelijk en is het vaste lijn van jurisprudentie dat de waardering van de onderneming plaatsvindt op een bijzondere manier. Het is meermaals akkoord bevonden dat niet de vrije verkoopwaarde wordt aangehouden, maar de agrarische waarde, veelal gelijk aan de waarde in verpachte staat of de waarde die de overnemer maximaal kan betalen om nog een rendabele voortzetting van de onderneming mogelijk te maken. De gedachte daarachter is dat er geen overname zou zijn geweest of tot stand gekomen als de overnemer zoveel moet betalen voor het bedrijf dat hij of zij daardoor de onderneming financieel niet verantwoord kan voortzetten. In de overnameovereenkomst is daar ook naar verwezen. Maar in dit specifieke geval is vast komen te staan dat er twee aspecten spelen die een en ander in een ander daglicht plaatsen. Duidelijk is geworden dat de onderneming al een aantal jaren voor de overname verliesgevend was. En dat feitelijk de onderneming door A niet eens is voortgezet, maar dat hij reeds in 2016 zijn bedrijfsactiviteiten heeft gestaakt en nog enkel een paar stuks (jong)vee hield en het grootste deel heeft verkocht. Daarmee is naar het oordeel van de rechtbank de grond voor het verlagen van de waarde naar het niveau van de waarde in verpachte staat, weg komen te vallen. Van een bedrag dat afgestemd is op het rendabel voortzetten van de onderneming was geen sprake. De onderneming was niet rendabel voor de overname. Tot slot hecht de rechtbank eraan te benoemen dat niet is gesteld of gebleken dat de maten in de loop der jaren ooit enige rente hebben vergoed over het maatschapskapitaal. En dat terwijl ze werden begeleid zijn door een accountant en er op meerdere momenten wijzigingen hebben plaatsgevonden die aanleiding

zouden zijn geweest om een rentevergoeding toe te passen als daar sprake van had moeten zijn. De rechtbank houdt het er daarom voor dat het nimmer de bedoeling van partijen is geweest om een rente te vergoeden over het maatschapskapitaal. En als die er niet was kan er, zo er al een verplichting zou zijn blijven bestaan die met terugwerkende kracht zou moeten worden nagekomen, in ieder geval geen bevoordelingsbedoeling zijn geweest. Moeder kon geen bedoeling hebben om een voordeel weg te geven als ze niet wist dat ze aanspraak had op dat voordeel. De conclusie is dan ook dat er wat betreft de gestelde rentevergoedingsverplichting geen reden bestaat om die als gift aan te merken en mee te nemen voor de berekening van de legitieme portie.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2024:1016

Zaaknummer: C/01/382642 / HA ZA 22-322

Rechters: A.G.M.H. Bennenbroek

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank acht erflaatster wilsbekwaam op tijdstip opstellen aanvullend testament en ziet geen noodzaak tot het geven van inzage in haar medisch dossier.

Erflater is in 2018 en erflaatster is in 2021 overleden. Eiser en de gedaagden 1, 2 en 3 zijn hun kinderen en de vier erfgenamen van erflaatster. Tussen partijen is in geschil of erflaatster ten tijde van het passeren van haar aanvullend testament in april 2021 als gevolg van een geestelijke stoornis al dan niet in staat was haar wil (in vrijheid) te vormen. Artikel 3:33BW bepaalt dat een rechtshandeling, waaronder (het laten opstellen van) een testament, een met elkaar overeenstemmende wil en verklaring vereist. Wanneer sprake is van een geestelijke stoornis, dan wordt op grond van artikel 3:34 BW de voor de rechtshandeling vereiste wil geacht te ontbreken (i) indien de stoornis een redelijke waardering van de bij de handeling betrokken belangen belette, of (ii) indien de wilsverklaring onder invloed van de stoornis is gedaan. De wil wordt dus vermoed te hebben ontbroken als een stoornis aanwezig is en een van deze twee omstandigheden zich heeft voorgedaan. Op grond van artikel 3:34 lid 2 BW is een testament dan nietig. De stelplicht en bewijslast van de stelling dat een erflater die zijn testament heeft gewijzigd, als gevolg van een geestelijke stoornis niet in staat was zijn wil (in vrijheid) te vormen, rusten op degene die deze stelling aanvoert, in dit geval eiser. Daarbij kunnen ook feiten en omstandigheden die zijn voorafgegaan aan of gevolgd op het passeren van het testament van belang zijn. De rechtbank overweegt dat ook indien zou komen vast te staan dat erflaatster leed aan een geestelijke stoornis als bedoeld in artikel 3:34 BW, hieruit nog niet volgt dat bij haar ook sprake was van een stoornis die haar bij het opmaken van het testament belette om een redelijke afweging te maken van de bij dat testament betrokken belangen of dat de wilsverklaring onder invloed van de stoornis is gedaan. De notaris, aan wie het in de eerste plaats is te beoordelen of een testateur wilsbekwaam is, heeft geen reden gezien voor twijfel aan het vermogen van erflaatster om een uiterste wil te maken. Het komt daarbij in eerste instantie aan op de eigen waarneming van de notaris, die daarvoor een redelijke beoordelingsvrijheid toekomt. Bij gerede twijfel aan de wilsbekwaamheid is in het algemeen verder onderzoek aangewezen. Het Stappenplan biedt hiervoor een handreiking. In het Stappenplan staan indicatoren vermeld die aanleiding kunnen zijn voor een nadere beoordeling van de wilsbekwaamheid. Indien een notaris – ook al heeft hij kennis van het

bestaan van een of meer indicatoren – geen aanleiding behoeft te hebben om te twijfelen aan de wilsbekwaamheid van een cliënt, dan hoeft hij het Stappenplan niet te volgen. Van belang hierbij is onder meer de indruk die een cliënt in een gesprek maakt. Ook als achteraf uit een rapport van een deskundige of getuigenverklaringen valt af te leiden dat een cliënt op het moment van een bespreking of passeren van de akte (mogelijk) niet als wilsbekwaam kon worden aangemerkt, betekent dit nog niet zonder meer dat dit ook aan de notaris duidelijk had moeten zijn geweest. Of dit zo is, hangt af van de omstandigheden van het geval. Uit de e-mails van de notaris volgt dat hij in het voortraject en ten tijde van het passeren van het aanvullend testament voldoende alert is geweest op de wilsbekwaamheid van erflaatster en dat hij geen aanleiding had om daaraan te twijfelen. Primair mag worden uitgegaan van deze eigen waarneming van de notaris. Er zijn geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die aanleiding geven om vraagtekens te plaatsen bij de juistheid van de verklaring van de notaris omtrent deze gang van zaken en zijn waarnemingen. De rechtbank is gelet op het voorgaande van oordeel dat niet is gebleken dat erflaatster in april 2021 als gevolg van een geestelijke stoornis niet in staat was bij het opstellen en passeren van het aanvullend testament een redelijke afweging te maken van de bij dat aanvullend testament betrokken belangen. Evenmin is gebleken dat de wilsverklaring onder invloed van een geestelijke stoornis is gedaan. Over de gevorderde inzage in het medisch dossier van erflaatster overweegt de rechtbank dat uit de feiten volgt dat voldoende aannemelijk is dat het zwaarwegend belang van eiser zal worden geschaad als hij geen voldoende onderbouwde medische verklaring ter zake van de wilsbekwaamheid van erflaatster over kan leggen. Vervolgens moet worden beoordeeld of inzage noodzakelijk is voor de behartiging van dit zwaarwegend belang. Hiervoor is ten minste nodig dat sprake is van concrete aanwijzingen dat erflaatster ten tijde van het passeren van het aanvullend testament wilsbekwaam was. Aan dit vereiste is niet voldaan. Eiser heeft ten aanzien van de noodzaak van inzage slechts aangevoerd dat uit het medisch dossier zal blijken dat erflaatster aan dementie (dan wel een andere geestelijke stoornis) leed. Zelfs als dit het geval is, betekent dat niet zonder meer dat erflaatster in april 2021 bij het passeren van haar testament wilsbekwaam was. En van wilsbekwaamheid bij erflaatster ten tijde van het passeren van het aanvullend testament was geen sprake. Andere redenen waarom inzage in het medisch dossier van erflaatster noodzakelijk zou zijn, zijn door eiser niet gesteld en deze blijken evenmin uit de door hem overgelegde stukken. Er is niet voldaan aan de cumulatieve eisen van artikel 7:458a lid 1 sub c BW.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 28-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:1298

Zaaknummer: C/05/421204 / HZ ZA 23-195

Rechters: F.M.C. Boesberg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank legt de het testament uit en oordeelt dat het gegeven dat de kinderen zijn overvallen door de inhoud daarvan, geen reden is om te twijfelen of de inhoud daarvan erflaters wil bevatte.

Erflater is in 2022 overleden. In zijn testament heeft hij aan zijn echtgenote [gedaagde] een aantal legaten toegekend en zijn twee kinderen [eisers] uit een eerder huwelijk tot zijn erfgenamen. benoemd. De echtgenote heeft haar benoeming tot executeur en afwikkelingsbewindvoerder aanvaard, de kinderen hebben de nalatenschap zuiver aanvaard. Tussen partijen is een geschil ontstaan over hoe de bepaling over de legaten moeten worden uitgelegd. Erflater legateerde aan zijn echtgenote de onverdeelde helft van zijn woning alsmede het vruchtgebruik van zijn nalatenschap. Uit de tekst van de legaten gelezen in samenhang met de toelichting daarbij blijkt dat met de legaten is beoogd te regelen dat in het geval erflater eerder zou overlijden dan zijn echtgenote, zij de (onverdeelde) helft van zijn woning in eigendom zou krijgen en het vruchtgebruik van de rest van zijn nalatenschap. De kinderen zouden de (onverdeelde) andere helft van de woning in eigendom krijgen en het zogenoemde bloot eigendom van de rest van de nalatenschap met inachtneming van wat daarover nog meer in het testament is bepaald. Dat in de bepaling wordt gesproken over de onverdeelde helft van de woning maakt dit niet anders, omdat duidelijk is dat de woning volledig in eigendom was van erflater en de onverdeelde pas na notariële levering zou ontstaan. Verder is duidelijk dat hierdoor uiteindelijk de ene helft van de waarde van de woning naar de kinderen van erflater zou gaan en de andere helft naar de erfgenamen van zijn echtgenote. Erflater heeft zijn kinderen nooit verteld dat hij de helft van de woning aan zijn echtgenote wilde nalaten en ook nooit gesproken over het verzorgd achterlaten van haar kinderen. Gelet hierop is het begrijpelijk dat eisers zijn overvallen door wat hun vader in zijn testament heeft bepaald over zijn woning, omdat hij daarover niets aan hen heeft verteld. Op basis daarvan kan echter niet de conclusie worden getrokken dat wat in het testament is bepaald niet overeenkwam met wat erflater in zijn uiterste wil wenste te regelen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:1549

Zaaknummer: C/16/556878 / HA ZA 23-353

Rechters: A.F. Hermans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Uit de feiten leidt de voorzieningenrechter af dat geen eeuwigdurend graf is toegezegd en dat het in rekening brengen van verlengingskosten niet onredelijk is.

Eiser is rechthebbende tot een graf waar o.m. zijn vader B in is begraven. In geschil is of door gedaagde X aan B een eeuwigdurend graf is toegezegd. In kort geding vordert eiser een verbod om het graf te ruimen totdat er in rechte een onherroepelijke uitspraak is gedaan omdat hij en zijn familie ervan overtuigd zijn dat B een graf voor onbepaalde tijd is toegezegd waardoor gedaagde geen verlengingskosten in rekening kan brengen, dan wel omdat B nooit te kennen is gegeven dat hij geen aanspraak meer zou kunnen maken op een graf voor onbepaalde tijd, waardoor het in rekening brengen van verlengingskosten naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. De voorzieningenrechter is voorshands van oordeel dat eiser onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat het om een graf voor onbepaalde tijd gaat. Ten eerste heeft eiser hiertoe geen concreet bewijs overgelegd, zoals een grafbrief of een schriftelijke verklaring van gedaagde waaruit blijkt dat er sprake is van een graf voor onbepaalde tijd. Eiser baseert zich slechts op hetgeen B aan hem en zijn zussen in algemene bewoordingen zou hebben verteld. Gedaagde heeft aangegeven dat er vanaf juni 1978 geen graven voor onbepaalde tijd (ook wel eigen graven met een uitsluitend recht/koopgraven, vanaf 2010 particuliere graven genoemd) op de begraafplaats meer werden uitgegeven, hetgeen ook blijkt uit een overgelegde tarieflijst. Ook de aankoopfactuur van gedaagde aan B wijst in die richting. De voorzieningenrechter overweegt dat het niet ondenkbaar is dat B vóór 1978 bij gedaagde is geweest en toen heeft geïnformeerd naar de mogelijkheid om op de begraafplaats een graf voor onbepaalde tijd te kunnen krijgen en dat hem toen is verteld dat dat mogelijk was. Vast staat evenwel dat B toen het graf niet heeft gekocht. B is vervolgens vermoedelijk in de veronderstelling gebleven dat het mogelijk was om op de begraafplaats te worden begraven in een graf voor onbepaalde tijd en heeft dit ook aan eiser en zijn zussen verteld, maar dit was inmiddels niet meer mogelijk toen hij in 1984 zijn graf op de begraafplaats uitkoos. Mocht toentertijd niet aan B zijn medegedeeld dat het niet (meer) mogelijk was om een graf voor onbepaalde tijd te krijgen, dan maakt dat het in rekening brengen van verlengingskosten niet onredelijk.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 20-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:1727

Zaaknummer: C/16/570937 / KG ZA 24-89

Rechters: P.S. Elkhuisen-Koopmans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Mede omdat erflaatster tot het eind goed bij de les was, gaat de rechtbank niet mee in de gestelde vermeende onrechtmatigheid van overigens betwiste onttrekkingen door een van de erfgenamen.

Eiser A en de drie gedaagden [B, C en D] zijn de kinderen en erfgenamen van de in 2020 overleden erflaatster. Na het overlijden van hun vader kregen de kinderen een vordering van circa € 22.000 op erflaatster. C en D hebben volmacht gegeven aan B voor het beheer van de nalatenschap en in overleg met C en D heeft B € 10.000 overgemaakt aan A en het restant van de nalatenschap in gelijke delen verdeeld over B, C en D. Op verzoek van A is na een daartoe strekkende bevel van de kantonrechter in mei 2022 een notariële akte van boedelbeschrijving gepasseerd. Partijen stellen over en weer diverse vorderingen in. B, C en D menen dat de nalatenschap een vordering heeft op A groot circa € 80.000 wegens door A onrechtmatig onttrokken gelden. Volgens de rechtbank is die stelling onvoldoende onderbouwd. De rechtbank kan niet vaststellen dat A betrokken is geweest bij een aantal van de betwiste/bewuste transacties. Het belangrijkste is echter dat B, C en D niet hebben betwist dat erflaatster tot haar overlijden wilsbekwaam is geweest. Sterker: tijdens de mondelinge behandeling is verklaard dat erflaatster tot op het laatst zeer goed bij de les was. Er is daarom geen aanleiding om aan te nemen dat de opnames die A heeft gedaan (welke dat ook zijn geweest) niet in haar opdracht of zonder haar instemming hebben plaatsgevonden. Hetzelfde geldt voor een aantal overschrijvingen. Ook hoeft A geen rekening en verantwoording af te leggen nu erflaatster feitelijk wilsbekwaam was. Vervolgens gaat de rechtbank in op de verdeling van de nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:1309

Zaaknummer: C/16/548329 / HA ZA 22-605

Rechters: A.F. Hermans

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beheerder begraafplaats heeft contante betalingen ten behoeve van het reserveren van grafrechten onder zich gehouden en zichzelf daarmee ongerechtvaardigd verrijkt en is gehouden de schade te vergoeden.

Gedaagde is in dienst bij eiser als beheerder van een begraafplaats. Eiser vordert een verklaring voor recht dat gedaagde zich ongerechtvaardigd heeft verrijkt door een tweetal contante betaling in verband met te reserveren grafrechten onder zich te houden. Gedaagde voert verweer, maar is niet verschenen, zodat hij de stellingen van eiser, waaronder de gestelde werkwijze en de weerlegging van het verweer dat niet altijd een kwitantie werd opgemaakt bij de ontvangst van contante betalingen, onvoldoende heeft weersproken. Nu niet kan worden vastgesteld dat de door gedaagde in ontvangst genomen betalingen aan eiser zijn overhandigd, moet het er in rechte voor worden gehouden dat gedaagde deze bedragen onder zich heeft gehouden en zichzelf daarmee ongerechtvaardigd heeft verrijkt. De gevorderde verklaring wordt toegewezen. Tevens constateert de kantonrechter dat artikel 6:212 lid 1 BW bepaalt dat hij die ongerechtvaardigd is verrijkt ten koste van een ander, verplicht is, voor zover dit redelijk is, diens schade te vergoeden tot het bedrag van zijn verrijking.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:1528

Zaaknummer: 10624612 CV EXPL 32-2183

Rechters: E.H.J.M. Thielen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een mede-erfgenaam en zijn informele partner hebben onrechtmatig gehandeld door na het overlijden nalatenschapsgelden op te nemen en voor zichzelf aan te wenden.

Deze zaak betreft een tussenvonnis in een nalatenschap waarin eiser A en gedaagde B de kinderen en tevens gezamenlijke erfgenamen zijn van de in 2019 overleden X. B en medegedaagde C wonen ongehuwd samen en hebben vanaf ongeveer 2012 de dagelijkse zorg van erflaatster op zich genomen. Zij hebben sindsdien de beschikking over de bankpas van de door erflaatster bij de ING Bank aangehouden bankrekening. B en C hebben na het overlijden van erflaatster over het saldo van deze bankrekening beschikt. Het betreffende totaalbedrag van 1.215,51 hebben zij volledig ten behoeve van zichzelf aangewend. C heeft als gevolmachtigde van A en B in november 2020 het gehele saldo van de door erflaatster bij de Volksbank aangehouden bankrekening opgenomen. Het betreffende bedrag van € 37.081,73 is volledig aangewend ten behoeve van een verbouwing van de eigen woning van B. Hierdoor heeft B opzettelijk dit tot de nalatenschap behorende goed zoek gemaakt, waardoor hij zijn aandeel in dit saldo aan A verbeurt op grond van artikel 3:194 lid 2 BW. B heeft hiertegen geen verweer gevoerd en de rechtbank veroordeelt B om het bedrag van € 37.081,73 in hoofdsom te betalen aan A. Tussen partijen is in geschil of ook medegedaagde C (hoofdelijk) tot deze betaling kan worden veroordeeld. Volgens de rechtbank kan daarvan alleen sprake zijn wanneer de hiervoor beschreven gedragingen als onrechtmatig jegens A kunnen worden aangemerkt en dat is naar het oordeel van de rechtbank het geval. Eenzelfde oordeel heeft de rechtbank over het opnemen van het saldo op de rekening van de ING Bank. Volgens de rechtbank is niet gebleken dat B en C voorafgaand aan het overlijden door geldopnamen onrechtmatig jegens erflaatster hebben gehandeld. Ter zake van een ander geschilpunt, het al dan niet nog verschuldigd zijn door B van bedragen aan de nalatenschap uit hoofde van een geldleningsovereenkomst, wijst de rechtbank B erop dat bewijslevering alleen mogelijk is door tussenkomst van een advocaat. Tot op heden heeft zich geen (nieuwe) advocaat namens B en C gesteld. De zaak wordt naar de rol verwezen voor het stellen van een advocaat en het tegelijkertijd uitlaten van de zijde van B en C omtrent de bewijslevering.

In ECLI:NL:RBNNE:2024:1025 stelt de rechtbank vast dat die advocaat niet is gesteld. De

rechtbank stelt ook vast dat B in het tussenvonnis is opgedragen zijn stelling te bewijzen dat hij heeft voldaan aan de uit hoofde van de geldleningsovereenkomst op hem rustende betalingsverbintenissen jegens erflaatster. Op grond van de hoofdregel van artikel 150 Rv rust op B de stelplicht en, zo nodig, de bewijslast ten aanzien van zijn stelling. Aangezien zich namens B en C geen advocaat heeft gesteld, hebben zij niet kunnen voldoen aan de aan B opgedragen bewijslevering. Dit leidt – zo de rechtbank – ertoe dat niet kan worden vastgesteld dat B de geldlening heeft afgelost, waardoor de vordering op B uit hoofde van een door erflaatster verstrekte geldlening van € 75.000 nog tot de nalatenschap behoort. Vervolgens stelt de rechtbank de verdeling van de nalatenschap vast.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 15-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2023:5544

Zaaknummer: C/18/218291 / HA ZA 22-241

Rechters: M. Sanna

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt verdeling van de nalatenschap vast.

Nadat de in een tussenvonnis benoemde deskundige de in dat vonnis geformuleerde vragen over de tot de nalatenschap behorende percelen cultuurgrond heeft beantwoord en partijen zich daarover hebben uitgelaten, neemt de rechtbank de bevindingen van de deskundige over en maakt deze tot de hare. Vervolgens stelt de rechtbank ex artikel 3:185 BW de verdeling van de nalatenschap vast.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 20-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2024:1459

Zaaknummer: C/o8/279025 / HA ZA 22-101

Rechters: A.E. Zweers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank veroordeelt de ene mede-erfgenaam medewerking te verlenen aan het uitkeren van een voorschot aan de andere mede-erfgenaam.

Na het overlijden van erflater zijn erflaterster en hun twee kinderen, eiser A en gedaagde B, hun erfgenamen. Na het overlijden van erflaterster zijn A en B haar erfgenamen. Conform de vordering van A ziet de rechtbank voldoende grond om aan A een voorschot te verstrekken van € 25.000. Voor toewijzing van een voorlopige voorziening gedurende de duur van het geding is nodig dat het gaat om een vordering die samenhangt met de hoofdvordering (art. 223 lid 2 Rv). Daar is hier sprake van, want de gevraagde voorlopige voorziening van A hangt samen met de hoofdvordering en is gericht op een voorziening die voor de duur van de aanhangige bodemprocedure kan worden gegeven. A onderbouwt voldoende dat hij belang heeft bij het verkrijgen van een voorschot, omdat hij vanwege zijn verblijf in een tbs-kliniek niet in staat is om inkomen te genereren terwijl hij wel uitgaven moet verrichten voor zijn dagelijkse levensonderhoud en hij advocaatkosten heeft in verband met deze procedure. Er zijn onvoldoende aanwijzingen dat A over een vermogen beschikt waaruit hij zijn lasten kan voldoen. Dat A inmiddels al een bedrag van € 37.750 heeft ontvangen, maakt niet dat hij geen belang meer heeft. De rechtbank is van oordeel dat A met de door hem overgelegde producties voldoende aannemelijk maakt dat dit bedrag, of in ieder geval een groot deel daarvan, inmiddels is opgegaan aan kosten voor zijn advocaat, aan kosten voor levensonderhoud en aan het afbetalen van schuldeisers. Voorts staat de vordering van A op de nalatenschap van erflater tot het beloop van het gevorderde voorschot voldoende vast, want B betwist niet dat het erfdeel waar A recht op heeft in de nalatenschap van erflater € 87.553,43 bedraagt. Dat de nalatenschappen in strikte zin niet over voldoende liquide middelen beschikken, omdat beide nalatenschappen volgens B slechts bestaan uit een onverdeeld aandeel in een ontbonden huwelijksgoederengemeenschap, is geen reden om geen voorschot toe te kennen. B betwist namelijk niet dat er nog ruim voldoende liquide middelen aanwezig zijn op de bankrekening van erflaterster waaruit het voorschot betaald kan worden. Het door B gevorderde voorschot wijst de rechtbank wel af.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 21-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:1853

Zaaknummer: C/10/666558 / HA ZA 23-863

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank ziet geen reden om voorbij te gaan aan de vormvoorschriften, en het concepttestament van erflaatster als haar laatste uiterste wilsbeschikking aan te merken; ook is onvoldoende gebleken voor een vordering van de partner op nalatenschap uit hoofde van een natuurlijke verbintenis.

Eiseres A heeft een langdurige affectieve relatie gehad met de in juli 2021 overleden erflaatster B. Nadat erflaatster in 2020 ziek werd, heeft A erflaatster verzorgd. In mei 2021 zijn A en B in ondertrouw gegaan. In een in mei 2021 opgesteld concepttestament is B als enig erfgenaam aangewezen. Dit testament is nimmer gepasseerd omdat B al was overleden toen de notaris op verzoek van A met spoed naar de woning van B was gegaan. De rechtbank wijst de door A gevorderde verklaring dat zij enig erfgenaam is, af. Ook de gevorderde verklaring dat het concepttestament als wettig heeft te gelden, wijst de rechtbank af. Zo ook de verklaring dat A een vordering op de nalatenschap heeft uit hoofde van een natuurlijke verbintenis. Volgens de rechtbank staat vast dat geen sprake is van een testament in de wettelijk voorgeschreven vorm. Het is slechts gekomen tot het opstellen van een concepttestament door de notaris na gesprekken met erflaatster. Volgens A is dit concepttestament in overeenstemming met de laatste wil van erflaatster opgesteld. Gedaagde X betwist dit. De door A aangevoerde omstandigheden vormen een indicatie dat erflaatster op het moment van het opstellen van het concepttestament de wil had om A tot haar enig erfgenaam te benoemen. Daarmee is echter nog niet gegeven dat ook op het moment van het passeren van de akte de wil van erflaatster nog steeds zou luiden zoals vastgelegd in het concepttestament. Het toetsingsmoment daarvoor met toepassing van de in de wet geregelde waarborgen is nu juist het verlijden van de notariële akte. Op dat moment zou de notaris alleen met erflaatster zijn geweest, in tegenstelling tot de eerdere bespreking van de notaris met erflaatster waarbij A aanwezig was. Vast staat dat dit toetsingsmoment niet heeft plaatsgevonden. De rechtbank kan niet vaststellen dat erflaatster het concepttestament in dezelfde vorm had ondertekend indien zij meer tijd had gehad. Op grond van hetgeen de notaris hierover tijdens de mondelinge behandeling naar voren heeft gebracht, kan niet worden geoordeeld dat het concepttestament gereed was om gepasseerd te worden en daarmee de laatste wil van erflaatster weergeeft. Daarbij is van belang dat geruime tijd verstreken is tussen het opstellen van het

concepttestament en het overlijden van erflaatster. Verder is het concepttestament na de bespreking daarvan met erflaatster op 28 mei 2021 niet ondertekend, terwijl dit volgens de notaris wel de bedoeling was (indien deze versie akkoord was voor erflaatster). Ten slotte heeft de notaris niet de overtuiging dat het concepttestament overeenkwam met de laatste wil van erflaatster. Dit alles brengt met zich dat de rechtbank niet tot het oordeel komt dat hetgeen is vastgelegd in het concepttestament overeenstemt met de uiterste wil van erflaatster op het moment van haar overlijden. Het voorgaande betekent dat er geen aanleiding is om de in artikel 4:94 en 4:109 lid 1 BW vermelde vormvereisten voor de uiterste wil buiten toepassing te laten. X betwist het bestaan van een natuurlijke verbintenis en wijst erop dat erflaatster en A hun voorgenomen huwelijk niet hebben uitgevoerd, dat er geen geregistreerd partnerschap of samenlevingsovereenkomst was en dat A de huurovereenkomst voor haar eigen huurwoning altijd door heeft laten lopen. A heeft geen verklaring voor deze omstandigheden kunnen geven, anders dan dat zij en erflaatster dachten meer tijd te zullen hebben. Dat is naar het oordeel van de rechtbank echter onvoldoende om te kunnen verklaren dat niets van de bedoeling van erflaatster op papier is gezet, geen sprake is van een huwelijk, geregistreerd partnerschap of samenlevingsovereenkomst en A ook haar eigen huurwoning heeft aangehouden. Dat sprake is geweest van een langdurige relatie van 40 jaar, zoals A heeft aangevoerd, maakt dit niet anders. Dit geldt temeer nu erflaatster een lang ziekbed heeft gekend, gedurende welke periode zij kennelijk tóch geen aanleiding heeft gezien haar door A gestelde wil om A verzorgd achter te laten goed te registreren. Daaruit blijkt een ongerijmdheid die naar het oordeel van de rechtbank naar objectieve maatstaven in de weg staat aan het aannemen van een dringende morele verplichting van erflaatster jegens A. Het feit dat A erflaatster tijdens haar ziekte heeft verzorgd en zelf een spiegelbeeldig concepttestament heeft opgesteld is, hoeveel liefde daaruit ook moge blijken, op zichzelf onvoldoende om vervolgens een dringende morele verplichting van erflaatster jegens A te doen ontstaan om A na de dood van erflaatster verzorgd achter te laten.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 06-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:1299

Zaaknummer: C/05/416599 / HZ ZA 23-80

Rechters: A.A. Roodenburg, D. Vergunst en M.M.K.J. Steketee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De rechtbank stelt het loon van door erfgenaam/vereffenaar ingeschakelde gevolmachtigde niet vast, omdat deze geen door de rechtbank benoemde vereffenaar is, en bepaalt dat reeds van ervenrekening afgeboekt loon moet worden teruggestort.

Erflater is in 2022 overleden en heeft zijn partner B tot enig erfgenaam benoemd. B heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard en X verzocht haar te vertegenwoordigen ter zake van de vereffening van de nalatenschap. X heeft voor de vereffeningswerkzaamheden een bedrag van € 51.196,84 in rekening gebracht en al aan zichzelf voldaan uit de nalatenschap. In juni 2023 heeft de griffie van de rechtbank een voorlopig overzicht van de baten en lasten van de nalatenschap van erflater ontvangen van X. X heeft verduidelijkt dat het daarbij ging om een verzoek tot terinzagelegging van de boedelbeschrijving van de nalatenschap van erflater en een mededeling negatieve nalatenschap. De boedelbeschrijving heeft vervolgens ter inzage gelegen. X is uitgenodigd voor een zitting over de door hem gemaakte vereffeningskosten. Uit artikel 4:206 lid 3 BW vloeit voort dat een door de rechtbank benoemde vereffenaar recht heeft op loon dat door de kantonrechter aan het einde van de vereffening wordt vastgesteld. Dit loon behoort tot de vereffeningskosten als bedoeld in artikel 4:7 lid 1 sub c BW en moet daarom uit de nalatenschap worden betaald. X is géén door de rechtbank benoemde vereffenaar. Hij heeft vereffeningswerkzaamheden verricht in hoedanigheid van gevolmachtigde van een erfgenaam/vereffenaar. Voor zover X zijn verzoek om loon op artikel 4:206 lid 3 BW baseert, biedt dit artikel geen grondslag. Er is ook geen andere wettelijke grondslag voor het vaststellen van het loon van (een gevolmachtigde van) een erfgenaam/vereffenaar voor het uitvoeren van vereffeningswerkzaamheden. Het loon van X kan daarom in principe niet worden aangemerkt als vereffeningskosten, zo blijkt ook duidelijk uit de Handleiding erfrechtprocedures kantonrechter van november 2022. De Richtlijnen vereffening nalatenschappen van juli 2021 lijken echter wel een opening te bieden om in uitzonderlijke situaties het loon vast te stellen van (de gevolmachtigde van) een erfgenaam/vereffenaar. X vindt dat van deze uitzonderingssituatie sprake is, omdat het dossier zeer complex was en de behandeling ervan daarom erg tijdrovend. De kantonrechter is van oordeel dat er geen sprake is van een uitzonderingssituatie die maakt dat het loon van X moet worden vastgesteld en aangemerkt als vereffeningskosten. De kantonrechter begrijpt dat

X veel tijd, inspanning en werk in de vereffening van de nalatenschap van erflater heeft gestoken. Dit is echter niet uitzonderlijk voor een vereffening van een nalatenschap, zeker niet als tot die nalatenschap een onderneming behoort. Een vereffenaar van een dergelijke nalatenschap zal bovendien regelmatig te maken krijgen met een gebrekkige financiële administratie en tegenvallend actief. Daarbij komt dat X is aangesloten bij de Nederlandse Organisatie voor Executeurs (NOVEX). Van X mag daarom een bepaalde mate van deskundigheid worden verwacht op het gebied van het afwikkelen van nalatenschappen. X had wellicht kunnen en ook moeten weten dat alleen het loon van een door de rechtbank benoemde vereffenaar ten laste van de nalatenschap mag worden gebracht, en het loon van een gevolmachtigde van een erfgenaam dus niet. Het had dan ook op zijn weg gelegen B te informeren dat zij aansprakelijk is voor de door hem gemaakte kosten, en niet de nalatenschap. In het verlengde hiervan is het opmerkelijk dat X de vereffeningskosten al van de ervenrekening naar zijn rekening heeft overgemaakt. Hiermee is mogelijk de rangorde van schuldeisers van de nalatenschap die volgt uit artikel 4:7 lid 2 BW doorkruist. Dit brengt de kantonrechter tot het oordeel dat het bedrag van € 51.196,84 moeten worden teruggestort naar de ervenrekening. De vereffening moet daarna worden hervat, waarbij wellicht opnieuw een boedelbeschrijving ter inzage moet worden gelegd als bedoeld in artikel 4:211 lid 3 BW. Een en ander heeft immers invloed op de verhaalspositie van de overige schuldeisers van de nalatenschap.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 15-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:1529

Zaaknummer: 10971487 UB VERZ 24-146

Rechters: A.M. Crouwel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De gevorderde inzage in het medisch dossier van erflater wordt geweigerd nu er onvoldoende aanwijzingen zijn dat erflater zijn wil niet kon bepalen.

Na het overlijden van erflater roepen enkele van zijn kinderen (eisers) de vernietiging in van de verkoop (onder voorbehoud van de rechten van gebruik en bewoning) aan een van zijn andere kinderen (en haar echtgenoot) van enkele onroerende zaken. In dat kader hebben eisers de huisarts van erflater om inzage verzocht in diens medisch dossier. Na weigering vorderen eisers in kort geding alsnog inzage in het dossier. Zij stellen een zodanig zwaarwegend belang bij kennisneming van het medisch dossier te hebben dat de geheimhoudingsplicht van de huisarts moet worden doorbroken. Dat zwaarwegend belang bestaat erin dat zij de vernietiging van verschillende rechtshandelingen hebben ingeroepen omdat erflater niet meer wilsbekwaam was bij het verrichten daarvan. De voorzieningenrechter oordeelt dat niet aannemelijk is geworden dat erflater toestemming heeft gegeven voor het verstrekken van inlichtingen over hem dan wel voor inzage in of afschriften van bescheiden uit het dossier. Hoewel eisers hebben aangevoerd dat erflater nooit geheimzinnig deed over wat hij mankeerde, kan daaruit niet zonder meer worden afgeleid dat hij akkoord is gegaan met het verstrekken van informatie uit zijn medisch dossier na zijn dood. Eisers hebben een voldoende persoonlijk (financieel) belang bij de gevorderde informatie. Zij willen aantonen dat erflater wilsbekwaam was toen hij de rechtshandelingen aanging en dat zij terecht de vernietiging daarvan hebben ingeroepen. Slagen zij daarin, dan komt hun een aanzienlijk hoger bedrag toe uit de nalatenschap van vader dan zij nu ontvangen hebben. Bij het oordeel of ook sprake is van een voldoende zwaarwegend belang, volgt de voorzieningenrechter de huisarts in zijn stelling dat in deze zaak, waarin sprake is van een aantal meerzijdige rechtshandelingen bij leven door erflater in een periode van ruim 10 maanden, een nog strikter criterium geldt dan door de Hoge Raad aangelegd bij eenzijdige rechtshandelingen. Tegenover de onvoldoende onderbouwde stelling van de eisers dat erflater wilsbekwaam was bij het aangaan van de koopovereenkomst staat de verklaring van de notaris, opgesteld naar aanleiding van het bezoek dat hij aan erflater thuis heeft gebracht voor het sluiten van de koopovereenkomst op die dag. De notaris schrijft dat hij na een rustig en duidelijk gesprek met erflater over allerlei zaken, onder het genot van een kopje koffie, heeft

geconcludeerd dat erflater op het moment van ondertekenen van de koopovereenkomst wilsbekwaam was. Daarmee is de stelling van eisers weerlegd dat vader met niemand over de koopovereenkomst heeft kunnen spreken en dat hij zich niet heeft gerealiseerd waar hij voor tekende. Er zijn dan ook onvoldoende aanwijzingen dat erflater niet in staat was zijn wil te bepalen. De gevorderde inzage wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 07-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:1215

Zaaknummer: 431421

Rechters: M.M.K.J. Steketee

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Enig erfgenaam geeft tijdens procedure in tranches de door de legitimaris gevorderde stukken, waardoor de vordering tot afgifte daarvan wordt afgewezen.

Erflater A heeft zijn echtgenote B [gedaagde] tot enig erfgenaam en executeur benoemd. B heeft de nalatenschap zuiver aanvaard. Eiser C is een van de drie kinderen van erflater en doet een beroep op zijn legitieme portie. C heeft diverse keren om een aantal gegevens gevraagd en vordert thans ex artikel 4:78 BW veroordeling van B tot het verstrekken daarvan dan wel het opvragen van de stukken die zij niet in haar bezit heeft. B heeft tijdens de procedure in diverse tranches gegevens ter beschikking gesteld waardoor de rechtbank het ervoor houdt dat zij aan haar inlichtingplicht heeft voldaan. Op de door eiser aan de orde gestelde waarderingsvraagstukken gaat de rechtbank niet in, aangezien deze geen betrekking hebben op de gevorderde afgifte van stukken, maar op de vaststelling van de legitieme portie. B wordt wel in de kosten veroordeeld omdat zij pas in onderhavige procedure en in tranches de gevraagde stukken heeft overgelegd.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 07-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:1851

Zaaknummer: C/10/650517 / HA ZA 23-11

Rechters: P.G.J. van den Berg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omdat de nalatenschap beneficiair is aanvaard en derhalve moet worden vereffend, houdt het gerecht iedere beslissing omtrent de verdeling van de nalatenschap aan.

De nalatenschap van erflaatster is beneficiair aanvaard. Dit heeft als gevolg dat de vereffening van die nalatenschap dient plaats te vinden. Dat sprake is van feiten en/of omstandigheden als bedoeld in artikel 4:202 BW lid 2 die tot het oordeel moeten leiden dat vereffening achterwege kan worden gelaten, is gesteld noch gebleken. Partijen zijn ingevolge de wet tezamen vereffenaar. Zij zullen de vereffening dan ook ter hand moeten nemen. Het gerecht geeft partijen in overweging om zich in dat kader tot een neutraal persoon (een notaris, een advocaat of een deurwaarder) te wenden. In het geval partijen elkaar hierin niet kunnen vinden, kunnen zij althans ieder der erfgenamen het gerecht via een EJ-procedure (procedure waarin een beschikking wordt gegeven) verzoeken om een vereffenaar te benoemen. De verdeling van de nalatenschap van erflaatster kan pas plaatsvinden nadat de vereffening is voltooid. Het gerecht verwijst daarom in afwachting van het bericht (met stukken onderbouwd) van partijen omtrent de stand van zaken met betrekking tot de vereffening, de zaak naar de parkeerrol.

Instantie: Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 05-02-2024

ECLI: ECLI:NL:OGHACMB:2024:34

Zaaknummer: CUR202104364

Rechters: M.E.B. de Haseth

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een juridisch ouder kan niet bij testament tot voogd worden benoemd, reden voor de rechtbank om het daartoe strekkende verzoek af te wijzen en de vader ambtshalve met het ouderlijk gezag te belasten.

Na het overlijden van de moeder blijkt dat haar informele partner hun minderjarige kind weliswaar heeft erkend, maar dat is nagelaten de aantekening als bedoeld in artikel 1:252 BW in het gezagsregister te plaatsen. De moeder heeft de vader bij testament als voogd aangewezen, reden waarom de vader zich tot de griffier van de rechtbank heeft gewend om de zogenoemde testamentaire voogdij te aanvaarden. De rechtbank concludeert dat dit verzoek niet kan worden toegewezen nu voogdij een gezagsvorm is die slechts door iemand die niet als ouder in familierechtelijke betrekking staat tot het kind kan worden uitgeoefend. Hoewel in de literatuur wel verdedigd is dat, hoewel dat niet uitdrukkelijk in de wet is bepaald, ook een ouder bij testament tot voogd kan worden benoemd, wordt daarmee het systeem van de wet miskend. De wet voorziet wel in een mogelijkheid voor de rechter om de vader ambtshalve met het gezag over de minderjarige te belasten, artikel 1:253g BW.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:3992

Zaaknummer: C/09/661126 / FA RK 24-957

Rechters: A. Emmens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De voorzieningenrechter oordeelt dat het overlijden van de minderheidsaandeelhouder valt onder de situaties omschreven in de statutaire aanbiedingsregeling.

In deze in essentie vennootschapsrechtelijke zaak is in geschil of de statutaire aanbiedingsplicht ook geldt bij het overlijden van de indirect bestuurder. De voorzieningenrechter oordeelt dat dit het geval is. De statuten bevatten een aanbiedingsplicht 'als de zeggenschap over de onderneming van een aandeelhouder-rechtspersoon direct of indirect overgaat op een of meer anderen, zoals bedoeld in het SER-besluit Fusiegedragsregels 2000, ook indien die regels niet van toepassing zijn'. Onder verwijzing naar o.m. jurisprudentie van de Hoge Raad (ECLI:NL:HR:2004:AO1427) oordeelt de voorzieningenrechter dat door het overlijden van de minderheidsaandelenhouder sprake is van een wijziging in de zeggenschap als bedoeld in de statutaire clausule.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 14-12-2023

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2023:6812

Zaaknummer: C/16/567164 / KG ZA 23-670

Rechters: A.A.T. van Rens

Advocaten: W.P. Wijers en P.J.G. van der Donck

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoge Raad bevestigt conclusie van de A-G inzake het afwijzen door het hof van het beroep door kleinzoon van overleden huurder op huurvoortzetting.

In de zaak **ERF 2023-0513** wees het hof het beroep door de kleinzoon van grootvader/huurder na diens overlijden op huurvoortzetting af wegens het ontbreken van een gemeenschappelijke huishouding. In **Erf 2024-0098** kwam de conclusie van A-G Van Peursem over het door de kleinzoon ingestelde cassatieberoep aan bod en bleek dat de A-G oordeelde dat de kleinzoon tevergeefs in cassatie komt. Thans heeft de Hoge Raad de klachten over het arrest van het hof beoordeeld en besluit dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van dat arrest. Onder verwijzing naar artikel 81 Wet RO hoeft de Hoge Raad niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:465

Zaaknummer: 23/01282

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff en G.C. Makkink

Wetsartikelen: